

Covid-19 – Vaccination. Medicinska bedömningar.

Innehåll

Covid-19 – Vaccination. Medicinska bedömningar.....	1
Syfte och omfattning.....	2
Allergiska reaktioner.....	2
Allmänt, utrustning	2
Handläggning vid risk för allergisk reaktion.....	2
Biverkningar på vaccin	3
Biverkningsrapportering	3
Antikoagulantibehandling	3
Graviditet och amning	4
Alla gravida rekommenderas vaccination.....	4
Tidigare genomgången Covid-19 infektion.....	5
Samvaccination med covid-19 vaccin och andra vaccin	5
Dokumenthistorik.....	5
Referenser.....	7

Syfte och omfattning

Riktlinjerna gäller för medicinska bedömningar och rutiner vid vaccination med godkända vacciner mot covid-19.

Allergiska reaktioner

Allmänt, utrustning

Anafylaxi-beredskap med akutask och syrgas ska alltid finnas tillgänglig där vaccinerna ges enligt gängse rutiner för vaccinationer.

Tidigare fanns ett krav att alla som vaccinerades mot Covid var tvungna att stanna för observation 15 minuter efter vaccination. Detta krav gäller inte längre inom Region Uppsala (september 2023). Personer som inte har fått någon reaktion efter tidigare vaccination och har en "blank" hälsodeklaration behöver inte stanna för observation. Däremot kan det föreligga behov för övervakning efter individuell medicinsk bedömning som vid all vaccination (se nedan).

Handläggning vid risk för allergisk reaktion

Förslag på handläggning när ni möter frågor om risk för allergisk reaktion är följande:

- Patient som tidigare haft en misstänkt allergisk reaktion på vaccin men som sedan vaccinerats med samma typ av vaccin utan reaktion kan vaccineras i vanlig vaccinationslokal/vårdcentral. Det rekommenderas att denna individ stannar 15-30 minuter för övervakning.
- Patient som haft en bekräftad, allvarlig/svår allergisk reaktion (som inneburit vård på akutmottagning/sjukhus) ska inte vaccineras med samma typ av vaccin.
- Patient som inte har en bekräftad allergi mot Covid-19 vaccin men som ni bedömer har en hög risk för allvarlig allergisk reaktion bör avrådas från vaccination med informationen att risken med vaccination överstiger risken för allvarlig Covid-19 infektion. Vid osäkerhet kring risk/nytta-bedömning kan infektionskliniken kontaktas för stöd.

Allvarliga icke-allergiska biverkningar

Individer som efter vaccination drabbats av allvarliga icke-allergiska biverkningar, exempelvis perimyokardit eller myelit, rekommenderas att tills vidare avstå från förnyad vaccindos tills läkare gjort nytta- eller riskbedömning.

Biverkningar på vaccin

Oavsett allvarlighetsgrad ska den reaktion som uppkommit beskrivas i journalen i journalmall, "Händelse/uppföljning vaccination covid-19". Allvarlig reaktion ska även registreras som uppmärksamhetsinformation i Cosmics Uppmärksamhetssignal, UMS.

Instruktion för kodning av biverkning

- Reaktionen som uppkommit (**ICD-10-kod**)
- U12.9 Vaccin mot covid-19 i terapeutiskt bruk som orsak till ogynnsam effekt (**ICD-10-kod**)
- J07BX03 Vaccin mot Covid-19 (**ATC-kod**)

Biverkningsrapportering

Alla nya, d.v.s. tidigare ej beskrivna i FASS, samt allvarliga och misstänkt allergiska biverkningar måste rapporteras till Läkemedelsverket.

I Cosmic finns funktion för direktöverföring av information från Cosmic till Läkemedelsverket. För rapportering med stöd av denna funktion ska journalmallen Administrativ Biverkansrapport användas. Se [Cosmic - Biverkansrapportering, manual](#). Alternativt kan Läkemedelsverkets [Biverkningsrapport från hälso- och sjukvårdspersonal](#) användas.

Antikoagulantibehandling

Waran® behandling. Rekommendationen är att PK (INR) ska vara ≤ 3.0 . Om personen legat ≤ 3.0 vid tidigare provtagningar och Warandosen inte ändrats de senaste 2 veckorna behövs inget extra PK(INR) prov tas innan vaccinering.

Waran® + en trombocythämmare. Rekommendationen är samma som ovan för enbart Waranbehandlade personer.

Waran® + 2 trombocythämmande mediciner. Rekommendation att PK(INR) bör vara < 2.0 . Detta innebär i regel att ett extra PK-prov bör tas maximalt 1 vecka innan eventuell vaccination.

En eller två trombocythämmare (ASA, Plavix® (Klopidogrel), Brilique® (Tikagrelor), Prasugrel) innebär inget hinder för vaccination.

NOAK-preparat (Pradaxa®, Xarelto®, Lixiana®, Eliquis®) innebär inget hinder för vaccination.

NOAK-preparat + ett trombocythämmande preparat innebär inget hinder för vaccination.

NOAK-preparat + två trombocythämmande preparat. Rådgör med läkare. Ett sätt är att ge vaccination två timmar före intag av antikoagulantia och trombocythämmare, det vill säga be patienten att skjuta upp morgondosen om vaccination sker på förmiddagen. Exempel: patienten vaccineras klockan 9.00. Patienten tar sedan sina antitrombotiska läkemedel klockan 11.00

Lågmolekylärt heparin (Innohep®, Fragmin®, Klexane®) innebär **inget** hinder för vaccination.

Samtliga antikoagulantia-behandlade personer ges kompression över stickstället 3-5 minuter efter injektionen.

Graviditet och amning

Alla gravida rekommenderas vaccination.

På grund av en risk för allvarlig sjukdom, särskilt i den senare delen av graviditeten, räknas gravida som en riskgrupp. Gravida rekommenderas därför vaccination om graviditetens senare halva sammanfaller med tiden då spridningen av SARS-CoV-2 ökar i Sverige, dvs november – mars:

- En gravid kvinna som är vaccinerad innan graviditeten rekommenderas, oavsett tidigare antal påfyllnadsdoser, en ytterligare dos om mer än sex månader förflutit efter senaste dos.
- En gravid kvinna som aldrig tidigare vaccinerat sig mot covid-19 rekommenderas att ta en dos under graviditeten.

Folkhälsomyndigheten rekommenderar att vaccination mot covid-19 görs efter graviditetsvecka 12. Om det finns medicinska skäl för att göra en annan bedömning, kan tidig vaccination mot covid-19 ändå bedömas vara lämplig, t.ex. om den som är gravid har någon ytterligare riskfaktor såsom diabetes eller högt blodtryck.

Amning utgör inget hinder för vaccinering.

Barn och Covid-19 vaccination

Sedan den 1 november 2022 är den allmänna rekommendationen om vaccination mot covid-19 till barn och unga mellan 12 och 17 år borttagen. Detta på grund av den låga risken för allvarlig sjukdom och död i covid-19 bland barn och ungdomar under 18 år. Folkhälsomyndigheten rekommenderar vaccination till barn och unga endast i enskilda fall och i samråd med ansvarig läkare. Svenska Barnläkarföreningen har definierat i vilka situationer detta kan vara aktuellt. Barnets behandlande läkare gör en individuell bedömning om vaccinationen behövs.

[Uppdatering angående vaccination mot covid-19 till särskilda grupper av barn och ungdomar \(barnlakarforeningen.se\)](https://www.barnlakarforeningen.se)

Tidigare genomgången Covid-19 infektion

Tidigare infektion är ingen kontraindikation för vaccination. Individen bör vara helt återställd innan vaccination ges.

Samvaccination med covid-19 vaccin och andra vaccin

Vuxna:

mRNA vaccin mot covid-19 kan samadministreras med standarddos influensavaccin och även med förstärkt adjuvanterat influensavaccin (Fluad Tetra)

Nuvaxovid kan samadministreras med standarddos influensavaccin men skall inte samadministreras med det förstärkta influensavaccinet Fluad Tetra, då data är sparsamma.

Covid-19 vaccin (både mRNA och Nuvaxovid) kan samadministreras med övriga vaccin (ex mot pneumokocker) i individuella fall där nyttan med samvaccination överväger den eventuella risken för ökade biverkningar. Vid vaccination skall en risk för ökad reaktogenicitet beaktas särskilt för äldre medicinskt sköra personer. För dessa är troligen vaccination vid separata tillfällen att rekommendera.

Om vaccin mot covid-19 och annat vaccin administreras samtidigt rekommenderas att endast ett ytterligare vaccin ges. Undantag kan ske efter medicinskt övervägande och att då inte flera adjuvanterade vaccin ges samtidigt.

Vaccinen ges enligt gängse praxis företrädevis i olika extremiteter.

Barn:

För barn under 18 år rekommenderas att samadministration med andra vaccin undviks

För de vaccin som ej samadministreras, samt vid vaccination mot covid-19 hos barn under 18 år, rekommenderar Folkhälsomyndigheten fortsatt sju dagars intervall för att biverkningar skall kunna särskiljas om sådana uppkommer.

Dokumenthistorik

2021-01-22 Nytt dokument.

2021-02-04 Förtydligande av rutin vid behandling med blodförtunnande läkemedel.

2021-02-19 Bedömning vid allergi uppdaterad med länk till Svensk förening för allergologis, SFFAs, hemsida.

2021-03-08 Bearbetning under avsnitten om Allergiska reaktioner samt Biverkningar. Ny rubrik Försenad dos 2.

2021-03-22 Förtydligande under bedömning av allergi samt vid reaktion efter dos 1. Uppdaterad länk till SFFAs riktlinjer som ändrades 2021-03-19.

2021-03-25 Länk till Patientinformation vid reaktion i samband med vaccination.

2021-04-12 Nytt avsnitt Bedömning av trombosrisk.

2021-04-16 Justering av remissansvar till allergimottagningen.

2021-04-26 Om biverkansrapportering från Cosmic direkt till Läkemedelsverket samt ny länk till SSTH:s vägledning och frågor om Astra Zenecas vaccin.

2021-05-06 Uppdaterad länk till SFFAs riktlinjer som ändrades 2021-04-30.

2021-05-12 Uppdaterat avsnitten om bedömning av allergi, kategori C och remisshantering, samt vaccinering av gravida som räknas till riskgrupper.

2021-05-19 Uppdaterad länk till SSTH:s vägledning och frågor om Astra Zenecas vaccin. Rätt att ordinera vaccin till gravida.

2021-05-31 Uppdaterad formulering om vaccination av gravida.

2021-07-20 Kapitel om Mognadsbedömning inför vaccination av minderårig mot covid-19 tillagt. Beslutad av Helena Palmgren, smittskyddsläkare och Inge Bruce, chefsläkare, Region Uppsala 2021-07-15.

2021-08-26 Komplettering om dos 2 till gravida.

2021-09-13 Komplettering om hantering vid misstänkt allergisk reaktion på dos 1.

2021-12-10 Justering av text avseende hantering av allergiska reaktioner under *Allmänt* om antihistaminer samt hantering av *snabb allergisk reaktion* vid dos 1 – inom 4 timmar

2022-02-02 Reviderad utifrån uppgraderad rekommendation från Svensk allergologiförening med ny länk samt justering av stycket rörande allergiska reaktioner och förtydligande av ålder avseende mognadsbedömning. Stycken om Astras vaccin och trombosrisk har tagits bort.

2022-10-12 Reviderat till följd av att riktlinjer för barnvaccinationer ändras 1/11-22. Stycke om mognadsbedömning har tagits bort och stycke om *Barn och covid-19 vaccination* har tillagts istället. Tydliggörande av att inga påfyllnadsdoser ges till gravida den första trimestern samt förtydliganden i stycket om hantering av misstänkt allergisk reaktion. Stycke om *Samvaccination med covid-19 vaccin och annat vaccin* har tillagts.

2023-12-21 Claes Juhlin. Reviderat stycket om Allergiska reaktioner; Lagt in att syrgas bör finnas. Inget 15 minuters krav för observation för alla Covid vaccinerade. I stycket Handläggning vid risk för allergisk reaktion lagt till att individer med risk för svår reaktion i regel inte bör vaccineras. Stycket om Antikoagulantibehandling är reviderat med fler mediciner. Stycket Graviditet och amning och Barn och Covid vaccination reviderat enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Lagt till länk till Folkhälsomyndighetens råd rörande vaccination efter 1 oktober 2023.

Referenser

[Akutask anafylaktisk reaktion – generell ordination](#)

[Vägledning och fördjupad information om vaccination mot covid-19 — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

[Covid-19 Vaccination dokumentation i Cosmic](#)

[InfPreg \(medscinet.se\)](#) Kunskapscentrum för infektioner under graviditet.

[Rekommendationer för vaccination mot covid-19 från 1 oktober 2023 — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)